

Leiderschap kun je leren!

Tekst: Renée Lusink
Fotografie: Paard & Spul

vrijwillig samenwerken

"Het lastige is dat je het paard niet echt voor de gek kunt houden."

het paard niet echt voor de gek kunt houden. Als je doet alsof je niet bang bent of alsof je precies weet wat je van plan bent, heeft je paard je toch door... Sterker nog, als je probeert je gevoelens te verbergen wordt hij mogelijk nog wantrouwiger, omdat hij tegengestelde signalen ontvangt. En dat is precies de reden waarom paarden door verschillende coaches worden ingezet om mensen te leren écht de leiding te nemen. Pas als je zelf verzekerd bent van je zaak, wordt je leiderschap door je paard erkend.

Boos doen, stoer doen, schreeuwen of zelfs schoppen en slaan hebben dus in feite geen enkel effect. Het paard dat op die manier behandeld wordt zal misschien wel voor je buigen en tijdelijk doen wat je wilt. Maar hij zal je nooit écht als de leider erkennen. Als het maar even kan probeert hij onder je 'bevelen' uit te komen en als hij vindt dat iets eng is, vertrouwt hij jouw geruststelling niet. En dan kun je dus ook niet op hem vertrouwen... Opvallend in dit verband is dat de engelse vertaling voor zadelmak maken is 'to break a horse'. Zijn wil breken is helaas heel lang de gebruikelijke manier geweest om de baas te worden over een paard. Gelukkig is daarin langzamerhand een kentering aan het komen. Leiderschap op basis van consensus is iets anders dan je dominant opstellen. Wat je eigenlijk wilt is dat het paard vrijwillig jouw leiding accepteert, zodat jullie met elkaar samen kunnen werken. Steeds vaker wordt ontdekt dat ook in de paardenhiërarchie niet de dominante, intimiderende paarden tot leider worden gekozen, maar de meer passieve 'leiders'. Paarden-trainer Mark Rashid schrijft in *Horses never lie*: 'Een passieve leider wordt door de kudde gekozen als degene die ze willen volgen. Dit is

een paard dat op rustige wijze vasthoudt aan zijn beginselen, die zichzelf als voorbeeld stelt, zonder geweld gebruiken.'

Plannen en focussen

Het is belangrijk om vóór je gaat werken met een paard je eigen gevoelens in kaart te brengen. Ben je bang, gestrest of onzeker? Kijk dan eerst waar dat gevoel vandaan komt. Heeft het iets met het paard te maken of heb je die dag iets meegeemaakt waar je van je stuk van bent? Probeer het in ieder geval niet te verbergen of te onderdrukken. Maak vervolgens een duidelijk plan. Wat wil je gaan doen? Probeer daarop zoveel mogelijk te focussen. Als jij je doel duidelijk voor ogen hebt, volgt je paard je veel ge-

dan geen steun meer en gaat zelf nadenken, waarmee hij eigenlijk de leiding overneemt."

Als je je doel duidelijk voor ogen hebt en gefocust bent, is het vervolgens van belang om consequent te blijven. Als jij naar links wilt, ga je naar links. Als je paard een grassprietje in de rechterberm interessanter vindt, moet je hem duidelijk maken dat hij naar jou moet luisteren. Focussen op je doel en consequent blijven is best moeilijk. Maar de effectiefste leider is degene die niet zozeer meester wil zijn over een ander, maar meer over zichzelf. Daarmee geeft hij het goede voorbeeld en zullen anderen hem graag volgen!

jezelf als voorbeeld stellen

Als je in een zoekmachine de termen Leiderschap en Paarden intypt zie je dat er allerlei cursussen en coachingstrajecten worden aangeboden voor managers en leidinggevendenden waarin gewerkt wordt met paarden. Deze cursussen zijn vaak bedoeld voor mensen die nooit iets met paarden doen of hebben gedaan. Als je van paarden goed leiderschap kunt leren, zou je bijna denken dat alle paardenmensen dus goede leiders zijn. Maar is dat zo?

Paarden liegen nooit

Om een antwoord te vinden op deze vragen is het goed om te weten dat paarden reageren op subtiele signalen. Zo merkt een paard signalen van angst, zoals het versnellen van de hartslag en het verhogen van de bloeddruk, onmiddellijk op. Als jij angstig bent wordt het paard onrustig. Hij zal dan niet zo snel van je aannemen dat jij hem kan leiden. Ook als jij

niet duidelijk voor ogen hebt wat je wilt, zal een paard je niet snel volgen. Het lastige is dat je

Hoe komt het dat een wezen van rond de 500 kg doet wat jij van hem wilt? Paardenmensen hebben meestal geleerd dat je hem moet laten merken dat je 'de baas' bent. Paarden leven van nature in hiërarchische kuddes, waarin ze de leider volgen. Als een mens wil dat een paard hem volgt moet hij dus de leider worden. Tot zover lijkt het allemaal vrij logisch en eenvoudig. Maar dan komt het probleem. Want hoe win je het respect van een paard? Wanneer erkent hij jou als leider?

focus op jezelf

Leiderschap kun je leren.

Marij Voetel van Bits & Bridles Stables geeft cursussen en workshops waar dit onderwerp onderdeel van uitmaakt of centraal staat. Marij combineert haar eigen (management)ervaring en technieken als paardentrainer, instructeur en stresscounselor met de zienswijzen van Linda Kohanov, Linda Tellington-Jones en Sally Swift. In de cursussen wordt veel grondwerk gedaan en los gewerkt met de paarden. Ook mensen die niet veel met paarden werken kunnen tijdens deze cursussen veel leren! De cursussen vinden plaats op haar bedrijf Bits & Bridles Stables in Geesbrug (Drenthe). Bits & Bridles Stables heeft een comfortabele groepsaccommodatie waar je tijdens een cursus kunt overnachten. De weekendcursussen zijn geheel verzorgd, dat wil zeggen dat alle maaltijden, koffie en thee worden verzorgd. Ook tijdens de B&B zomeren zal aandacht besteed worden aan leiderschap. Geïnteresseerd? Kijk op www.bitsandbridles.nl of bel met 0528-321332

Volgende maand:
STRESSCOUNSELING

Evenementen Midden Nederland

16 mei 2009
NRPS Kampioenschappen dressuur en springen voor paarden en pony's op het KNHS-Centrum te Ermelo. www.nrps.nl

16 mei 2009
Ponykamp Open Dag bij Diana Boer Paardencentrum te Elim. www.diana-boer.nl

23 mei 2009
Dag van het Aangespannen Paard in Utrecht. Info: www.dap.studver.uu.nl

23 t/m 26 juli 2009
CAI Beekbergen
Lokatie: Riant Equestrian Centre
Internationale menwedstrijd. www.caibeekbergen.nl

9 - 12 juli 2009
CSI Twente
www.csitwente.nl